

ที่ สธ ๐๒๓๓.๐๔/มอ๔

สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘
๔ ถนนอิบตี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอแจ้งเตือนสถานการณ์โรคหัด (Measles) ประเทศไทย

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง ในเขตสุขภาพที่ ๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมควบคุมโรค กองระบาดวิทยา

จำนวน ๑ ฉบับ

ที่ สธ ๐๔๐๘.๗.๔/ว๕๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๘

จากการติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคหัด พบผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัดเยอรมัน มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีรายงานผู้ป่วยสงสัยหัดประมาณ ๔๐๐ - ๕๐๐ รายต่อสัปดาห์ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี และอายุ ๕ - ๑๒ ปี ในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา เริ่มพบรายงานการระบาดในจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ระนอง ระยอง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ราชบุรี และสตูล พบรายงานการระบาดในโรงเรียนมากที่สุด พบกลุ่มก้อนของผู้ป่วยในชุมชนและในบุคลากรทางการแพทย์ ปัจจัยเสี่ยง คือ ผู้ป่วยร้อยละ ๘๐ ไม่ได้รับหรือไม่ทราบประวัติวัคซีนสูงขึ้น และมีโอกาสจะแพร่กระจายหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความครอบคลุมของวัคซีนต่ำ เนื่องจากมีการเดินทางข้ามพื้นที่ และจากการสอบสวนโรคคาดว่าจำนวนผู้ป่วยที่รายงานอาจต่ำกว่าความเป็นจริง ประมาณ ๕ เท่าของสถานการณ์จริงในพื้นที่

ในการนี้ สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘ จึงขอแจ้งเตือนสถานการณ์โรคหัด (Measles) ประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมป้องกันโรคหัด เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสิทธิ์ วิจิตรโกสม)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘

กลุ่มงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

โทร. ๐ ๔๒๒๑ ๙๒๐๗ ต่อ ๓๑๖

ผู้ประสานงาน นางสาวรัชชดา สุขผึ้ง มือถือ ๐๘ ๑๗๐๘ ๔๙๘๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : r8waycso@gmail.com

กลุ่มงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
เลขที่ ๑๖ ม.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๑๖.๐๐ น.

สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘
เลขรับ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๘
วันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๑๖.๑๕ น.

ห้องผู้ตรวจราชการ เขต ๘
เลขที่รับ ๗๐
วันที่ ๑๖ ม.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๑๖.๑๕ น.

กองตรวจราชการ
เลขที่รับ ๗๖๓
วันที่ ๑๖ ม.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๑๖.๑๕ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมควบคุมโรค กองระบาดวิทยา โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๕๐๐ โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๕๔๕

ที่ สธ ๐๔๐๘.๗.๔/ว ๕๕

วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอแจ้งเตือนสถานการณ์โรคหัด (Measles) ประเทศไทย

เรียน หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒ และ สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒

จากการติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคหัด พบผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัด หัดเยอรมัน มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีรายงานผู้ป่วยสงสัยหัดประมาณ ๔๐๐ - ๕๐๐ ราย ต่อสัปดาห์ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี และอายุ ๕ - ๑๒ ปี ในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา เริ่มพบรายงานการระบาดในจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ระนอง ระยอง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ราชบุรี และสตูล พบรายงานการระบาดในโรงเรียนมากที่สุด พบกลุ่มก้อนของผู้ป่วยในชุมชนและในบุคลากรทางการแพทย์ ปัจจัยเสี่ยง คือ ผู้ป่วยร้อยละ ๘๐ ไม่ได้รับหรือไม่ทราบประวัติวัคซีนสูงขึ้น และมีโอกาสจะแพร่กระจายหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความครอบคลุมของวัคซีนต่ำ เนื่องจากมีการเดินทางข้ามพื้นที่ และจากการสอบสวนโรคคาดว่าจำนวนผู้ป่วยที่รายงานอาจต่ำกว่าความเป็นจริง ประมาณ ๕ เท่าของสถานการณ์จริงในพื้นที่

กรมควบคุมโรค จึงขอแจ้งเตือนสถานการณ์โรคหัด (Measles) ประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมป้องกันโรคหัด เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ สามารถติดตามสถานการณ์โรคหัดได้ทางเว็บไซต์ <https://ddc.moph.go.th/doe/pagecontent.php?page=1481&dept=doe> รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

เห็นชอบ มอบ

- ☐ สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๘
☒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘
☐ ผู้อำนวยการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๘
☐ หัวหน้ากลุ่มตรวจราชการ เขตสุขภาพที่ ๘
☐ อื่น ๆ

(นายดิเรก ขำแป้น)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมโรค

☒ ชอบ

☐ ดำเนินการ

☐ แจ้ง

☒ มอบ CSO

(นายณัฐพงศ์ วงศ์วิวัฒน์)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
๑๕ ม.ค. ๒๕๖๘

รศ.ดร. นพ. ปรียา

- กรมควบคุมโรค กองระบาดวิทยา
- รศ.ดร. นพ. ปรียา (Measles) 31 ต.ค. 62

- เภสัชกรทุกจังหวัด
- แพทย์ + พยาบาล

พินิจ

๒๖ ม.ค. ๖๘
(นางสาวรัชดา สุขผึ้ง)

(นายวิสิทธิ์ วิจิตรโกสุม)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๘

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สถานการณ์โรคหัด (Measles) ประเทศไทย

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

โรคหัด เกิดจากเชื้อไวรัส Measles ติดต่อกันโดยการไอ จาม หรือพูดคุยระยะใกล้ชิด แพร่กระจายได้ง่าย เมื่อผู้ป่วยหายใจหรือไอ จาม ละอองอากาศที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส ระยะฟักตัว 7 – 21 วัน (เฉลี่ยประมาณ 14 วัน) จากวันที่สัมผัสโรคจนถึงมีผื่นเกิดขึ้น ทั้งนี้ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อได้ 4 วันก่อนผื่นขึ้น ไปจนถึงหลังผื่นขึ้นแล้ว 4 วัน อาการและอาการแสดงของโรค เริ่มด้วยมีไข้ น้ำมูกไหล มักจะไอแห้ง ๆ หลังจากนั้นจะมีไข้สูง ตาแดงและแฉะ อาจมีไข้สูงประมาณ 3 – 4 วัน จึงเริ่มมีผื่นขึ้นลักษณะผื่นนูนแดง (maculopapular rash) ติดกันเป็นปื้น ๆ ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญและรุนแรงคือปอดอักเสบและสมองอักเสบซึ่งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตได้โดยเฉพาะในเด็กเล็ก การตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยการเจาะเลือดเพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันชนิด IgM ต่อไวรัสหัดด้วยวิธี ELISA ให้เจาะเลือดเพียงครั้งเดียว ในช่วง 1 - 30 วันหลังผื่นขึ้น หรือเก็บตัวอย่างจาก throat swab หรือ nasal swab ตรวจหาสารพันธุกรรมหรือเพาะแยกเชื้อไวรัส โดยควรเก็บในช่วง 1 - 14 วันหลังผื่นขึ้น แนะนำให้ทำในกรณีเกิดการระบาด หรือเป็นผู้ป่วยรายแรกของพื้นที่

ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคหัดจากฐานข้อมูลโครงการกำจัดโรคหัด (Measle Elimination Online) กรมควบคุมโรค พบแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2567 พบว่ามีรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือสงสัยหัดทั้งสิ้น 10,446 ราย พบผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 4,288 ราย และมีประวัติเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา 1,030 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 8.05 ต่อแสนประชากร ซึ่งสูงกว่าจำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันของสามปีที่ผ่านมา อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง คือ 1.05 : 1 ผู้ป่วยมีสัญชาติไทย ร้อยละ 99.08 เมียนมา ร้อยละ 0.81 เวียดนาม ร้อยละ 0.06 มาเลเซีย ร้อยละ 0.02 อิสราเอล ร้อยละ 0.02 และรัสเซีย ร้อยละ 0.02 ผู้ป่วยมีอายุระหว่าง แรกเกิด – 57 ปี (มัธยฐาน 4 ปี 4 เดือน) พบอัตราป่วยในกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด 111.54 ต่อแสนประชากร มีการรายงานผู้ป่วยยืนยันหัดใน 29 จังหวัด โดยจังหวัดยะลามีอัตราป่วยสูงสุด 262.03 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือปัตตานี และนราธิวาส (253.57 และ 162.97 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ) จากการตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัดของผู้ป่วย พบว่า จากการตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัดของผู้ป่วย พบว่า ร้อยละ 71.26 ของผู้ป่วยไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน ร้อยละ 20.50 ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจในการรับวัคซีน ร้อยละ 2.89 เคยได้รับวัคซีน 1 ครั้ง ร้อยละ 2.85 เคยได้รับวัคซีน 2 ครั้ง และร้อยละ 2.51 เคยได้รับวัคซีนแต่ไม่ทราบจำนวนครั้ง นอกจากนี้ความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนหัด หัดเยอรมัน และคางทูม เข็มที่ 2 (MMR2) ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จากฐานข้อมูลระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (HDC) พบว่าประเทศไทยมีจังหวัดที่มีความครอบคลุมของวัคซีน MMR2 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 73 จังหวัด (เกณฑ์มาตรฐาน คือมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 95)

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

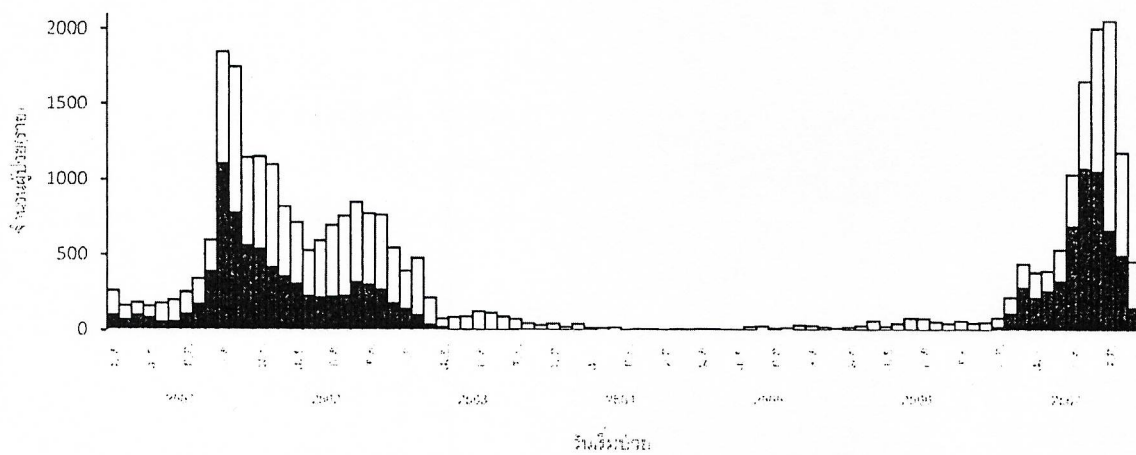
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control Ministry of Public Health

เมื่อพิจารณาสถานการณ์การระบาดเป็นกลุ่มก้อนของโรคหัด พบว่ายังมีการระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายงานผู้ป่วยยืนยันเป็นกลุ่มก้อน ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป ในสถานที่เดียวกัน ใน 21 วัน จำนวน 263 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียน 221 แห่ง ครอบครัว 33 แห่ง โรงงาน 4 แห่ง โรงพยาบาล 3 แห่ง หอพักบุคลากรทางการแพทย์ 1 แห่ง และงานแสดงดนตรี 1 แห่ง นอกจากนี้ยังพบผู้ป่วยยืนยันเป็นกลุ่มก้อน ตั้งแต่ 5 รายขึ้นไป ในหมู่บ้านเดียวกัน ใน 21 วัน จำนวน 125 เหตุการณ์ โดยพบการระบาดของโรคหัดเป็นกลุ่มก้อนมากที่สุด ในจังหวัดปัตตานี รองลงมาคือ ยะลา และนราธิวาส (ร้อยละ 45.87, 22.42, 21.39 ตามลำดับ)

รายงานผู้ป่วยหัดเสียชีวิต ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2567 พบผู้เสียชีวิต 11 ราย เป็นเพศหญิง 5 ราย เพศชาย 6 ราย อายุระหว่าง แรกเกิด - 43 ปี (มัธยฐาน 2 ปี 1 เดือน) เป็นเด็กอายุน้อยกว่าวัยที่ควรได้รับวัคซีน (9 เดือน) 2 ราย ผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่ในจังหวัดยะลา 3 ราย สงขลา 3 ราย ปัตตานี 3 ราย นราธิวาส 1 ราย และสุราษฎร์ธานี 1 ราย ผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ Measles IgM : Positive 6 ราย และมีอาการเข้าได้กับโรคหัดแต่ไม่มีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ 5 ราย จากการตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัดพบว่า ผู้เสียชีวิตไม่มีประวัติการได้รับวัคซีน 6 ราย ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจประวัติการได้รับวัคซีน 4 ราย และได้รับวัคซีน 1 เข็ม 1 ราย โดยได้รับวัคซีนหลังจากสัมผัสผู้ป่วย

รูปที่ 1 กราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยไข่ออกผื่น/สงสัยหัด จำแนกตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา จำแนกตามวันที่เริ่มป่วย รายเดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 - 31 ธันวาคม 2567

■ ผู้ป่วยยืนยันและผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา

□ ผู้ป่วยโรคหัดที่ไม่สงสัย

ที่มา: ข้อมูลการกำจัดโรคหัด (Measles online database)

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
Department of Disease Control - Ministry of Public Health

รูปที่ 3 จำนวนผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อทางห้องปฏิบัติการ ผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา และผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรคหัด ของจังหวัดที่พบผู้ป่วย จำแนกตามสัปดาห์ที่เริ่มป่วย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 - 31 ธันวาคม 2567

[illegible]

ที่มา: ฐานข้อมูลการกำจัดโรคหัด (Measles online database) หมายเหตุ: อาจมีการรายงานข้อมูลล่าช้า

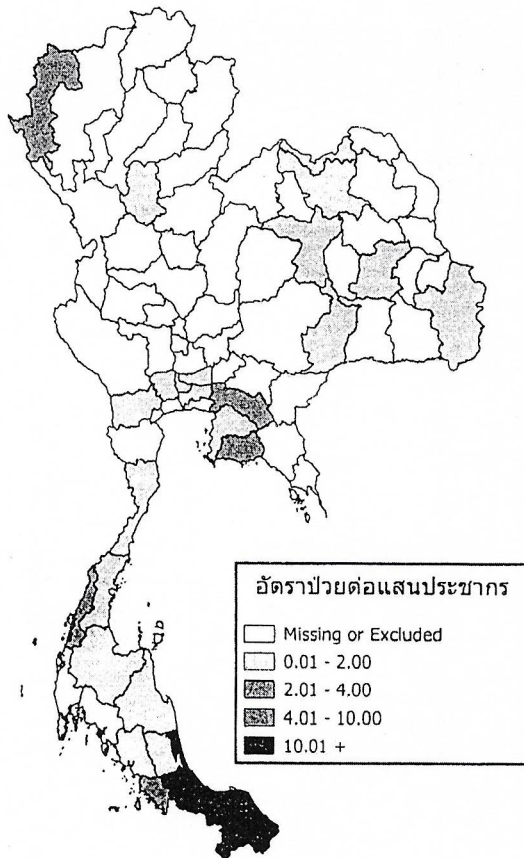
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

รูปที่ 4 อัตราป่วยโรคติดต่อแสนประชากร (ผู้ป่วยยืนยัน และผู้ป่วยเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา) รายจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2567

จังหวัด	อัตราป่วยโรคติดต่อแสนประชากร 10 อันดับแรก
ยะลา	262.03
ปัตตานี	253.57
นราธิวาส	162.97
สงขลา	32.61
สตูล	9.22
แม่ฮ่องสอน	6.61
ระยอง	6.35
ระนอง	3.62
ฉะเชิงเทรา	3.15
ภูเก็ต	1.89

ที่มา: ฐานข้อมูลการกำจัดโรคติดต่อ (Measles online database)

สถานการณ์โรคหัด เว็บไซต์กองระบาดวิทยา

